

11.2.2025

Aloite, lähetetty kuntaan 10.11.2024

Haikkoonlammen ennallistaminen

Kuntalaisaloitteessa esitetään, että Haikkoonlammen ennallistamistoimet lammen pelastamiseksi on aloitettava kiireellisesti. Laskuojan sulkeminen tai kaventaminen olisi perusteltua osana välittömiä ennallistamistoimenpiteitä. Lisäksi on tutkittava, mistä syistä lammen pinta-ala on pienentynyt ja veden laatu huonontunut.

Aloitteessa edellytetään, että Haikkoonlammen madaltumisen ja rehevöitymisen syyt selvitetään ja ryhdytään pikaisiin toimiin lammen ennallistamiseksi ja säilymiseksi.

Vastaus aloitteeseen

Haikkoonlampi ympäristöineen on luonnoiltaan sekä ulkoilu- ja virkistysarvoiltaan tärkeä alue. Alueella voimassa olevassa keskeisten alueiden osayleiskaavassa metsäalueet on määritelty lähivirkistysalueiksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (VL-2). Lampi ja sen ranta-alueet on määritelty kaavassa luonnonsuojelualueeksi (SL). Metsäalueet ovat pääosin kaupungin omistamia. Lammesta noin puolet on yksityisomistuksessa.

Aloitteessa tuodaan esille, että lammen pinta-ala on pienentynyt viime vuosina. Ilmakuvien perusteella voidaan todeta, että lammen nykyinen pinta-ala on sama kuin vuoden 1950 ilmakuvassa (liite). Myös lammen laskuoja on pysynyt muuttumattomana ainakin saman ajanjakson. Vuosittaista veden pinnankorkeuden vaihtelua voi esiintyä etenkin lämpösummasta aiheutuvan veden haihtumisen sekä vuosittaisen sademäärän mukaan.

Rakennetut asuinalueet sijaitsevat vain pieneltä osin lammen valuma-alueella eivätkä ole merkittävästi vähentäneet lammen hulevesikertymää. Rakennetuilta alueilta ei myöskään johdeta hulevesiä lammen suuntaan virtaaviin ojiin, jolloin vältytään niiden kuormitusvaikutukselta. Metsäalueilta kulkeutuu jonkin verran hulevesiä lampeen, mutta niistä pääosa suodattuu pääosin korpialueen läpi ennen päätymistään lampeen, mikä vähentää hulevesien kuormittavaa vaikutusta. Vain pieni osa hulevesistä kulkeutuu lampeen avo-ojia pitkin.

Alueella on tehty hyvin pienimuotoisia hakkuita. Hakkuut voivat hieman lisätä valunnaa, mutta eivät pienennä sitä. Lammen ympärillä olevalla suojavyyhykkeellä (Liitekartta) kaupunki ei ole tehnyt eikä voi tehdä metsänhoitotoimenpiteitä.

11.2.2025

Lammen rehevyyttä voivat todennäköisimmin lisätä ilmasta tuleva typpikuormitus sekä kohonneet vuosittaiset lämpösummat. Suoria keinoja näiden vaikutusten pienentämiseksi ei ole.

Laskuojan tukkiminen aiheuttaisi vedenpinnan nousun todennäköisesti myös lammen ympärille, jolloin vaikutukset olisivat hallitsemattomia. Lammen vedenpinnan nousun lisäksi ranta-alueet tulvisivat, mikä aiheuttaisi alueen kuusien kuolemisen. Tulvat ja märkyys haittaisivat ja rajoittaisivat alueen virkistyskäyttöä. Maisema muuttuisi radikaalisti myös kulttuurihistoriallisesta näkökulmasta, johon liittyy mm. Edelfeltin maalaukseen ikuistettu maisema.

Jesse Mether, ympäristönsuojelupäällikkö, ympäristönsuojelu
Sanna Tarmi, ympäristönsuojelutarkastaja, ympäristönsuojelu
Sanna Päivärinta, kestävän kehityksen asiantuntija, rahoitus ja strategia
Tommi Laakkonen, luonnonvarapäällikkö, kaupunki-infra